

Tiltak for å nå målene i energi- og klimaplanen 2010, Løten kommune

Forslag til tiltak :

Nr	Tiltak HUSHOLDNINGER	CO2-ekv	Kostnad	Gjennomføring	År
1 – 1	Redusert strømforbruk i husholdninger – informasjonsopplegg om sparetiltak i form av bygningsmessige tiltak, installasjoner og adferdsendring, samt støtteordninger. Gjennomføres i samarbeid med Energiråd Innlandet	Se 1 - 2	50 000.-	Kommunen	2010 →
1 – 2	Redusert strømforbruk i husholdningene – gjennomføring av sparetiltak.	2000 tonn		Hver i sær/ anleggseiere	2010 →
1 – 3	Etablere tilskuddsordning for avvikling av oljefyrlegg, som erstattes med oppvarming med fornybar energi.	80 tonn	100 000.- årlig	Kommunen	2010 →
1 – 4	Etablere tilskuddsordning for rehabilitering eller utskifting av gamle vedovner, for å få oppgraterte/nye rentbrennende ovner.		50 000.- årlig	Kommunen	2010 →
1 – 5	Tilgang til billige handlenett for å begrense bruken av plastposer. Mål om å halvere bruken av plastposer		10 000,-	Kommunen	
1 – 6	Gjennomføre/ påvirke avfallsminimering, ombruk og materialgjennvinning av avfallsfraksjoner.			Hver i sær	2010 →
1 – 7	Økt bruk av sykkel og kollektivtransport.	100 tonn		Hver i sær	2010 →
1 – 8	Nei til uadressert reklame – bruke klistremerker på postkassa			Hver i sær	2010 →

Nr	Tiltak NÆRINGSLEVET - se også landbruk	CO2-ekv	Kostnad	Gjennomføring	År
2 – 1	Miljøsertifisering av bedriftene	800 tonn		Bedriftene	2010 →
2 – 2	Utrede etablering av vannkraftanlegg i Svartelva	0,5 tonn		Løiten Alm.	2011
2 – 3	Utnytte metangass fra Heggvin avfallsdeponi til oppvarming av næringsbygg.			Virksomhet	2010 →
2 – 4	Utvikle en strategi for utfasing av klimagassen HFK i større kjøleanlegg.			HrU	2010 →
2 – 5	Lokalisering av næringsvirksomhet skal i hovedsak skje i og i tilknytning til eksisterende tettstedsdannelser.				2010 →
2 – 6	Begrense omfanget av arbeidsreiser utført med bil; stimulere til bruk av kollektive reisemidler og samkjøring.	100 tonn		Virksomhetene	2010 →
2 - 7	Informere om støtteordninger for enøk-arbeid, og stimulere til aktivt å engasjere seg i slikt arbeid.			HrU i samarb. med Energiråd Innlandet.	2010 →

Nr	Tiltak LANDBRUKET	CO2-ekv	Kostnad	Gjennomføring	År
3 – 1	Informasjon om støtteordninger for mer klimavennlig drift			Kommunen	2010 →
3 – 2	Gjennomføre fagdager/ kurs om klimatiltak i landbruket, som f. eks bioenergianlegg og optimalisert foring.			Kommunen	2010 →
3 – 3	Tildekking av gjødselkummer og unngå omrøring i kummen			Gardbrukere	2010 →
3 – 4	Etablere biogassanlegg for å utnytte metan fra husdyrgjødsel			Gardbrukere	2010 →
3 – 5	Unngå nydyrking av myr	Unngå økning på 50 tonn		Gardbrukere	2009 →
3 – 6	Klimaoptimal gjødsling.	250 tonn		Gardbrukere	2010 →
3 – 7	Endret jordbearbeiding og bruk av fangvekster	600 tonn		Gardbrukere	2010 →
3 – 8	Etablere gårdsvarmeanlegg	50 tonn		Gardbrukere	2010 →
3 – 9	Bedre skogsdrift/ økt skogareal	300 tonn		Skogeiere	2010 →
3 – 10	Rensing av luft fra husdyrrom			Gardbrukere	2010 →
3 – 11	Tilgang til mer miljøvennlig drivstoff til traktorer og landbruksmaskiner	100 tonn		HLK/Gardbrukere	2010 →

Nr	Tiltak KOMMUNAL POLITIKK OG TILRETTELEGGING	CO2-ekv	Kostnad	Gjennomføring	År
4 – 1	Arbeide for bedring av kollektivtilbudet; flere lokale ruter og avganger, lavere priser og felles kollektivkort	Se 1-7 og 2-6		Kommunen	2010 →
4 – 2	Bygging av gang-og sykkelveger for å redusere småkjøring med bil.	Se 1-7 og 2-6	2000 kr / m	Kommunen	2010 →
4 – 3	Vurdere/ støtte trafikkregulerende tiltak, avgifter og vegprising som begrenser transportmengden og bruk av bil.	Se 1-7 og 2-6		Kommunen	2010 →
4 – 4	Anlegge bil- og sykkelparkering ved skystasjonen og trafikknutepunkter.	Se 1-7 og 2-6		Kommunen	2010 →
4 – 5	Arbeide for at jernbanen utvikles til å inngå som en viktig og integrert del av det lokale kollektive transportsystemet.	Se 1-7 og 2-6		Kommunen	2010 →
4 – 6	Arbeide for økt bruk av sykkel og kollektivtransport.	Se 1-7 og 2-6		Kommunen	2010 →
4 – 7	Etablere et eget område på kommunens hjemmeside med informasjon om energi og klima, med linker til aktuelle nettsted			Kommunen	2010
4 – 8	Åpning av Ådalsbruk stasjon			Kommunen	2010 →
4 – 9	Tilrettelegge for flere p-plasser for samkjøring (kompiskjøring)	Se 1-7 og 2-6		Kommunen	2010 →
4 – 10	Tilrettelegge for bruk av el-biler, f.eks plugg inn stasjon på Myklegard			Kommunen	2010 →

Nr	Tiltak KOMMUNAL MYNDIGHET	CO2-ekv	Kostnad	Gjennomføring	År
5 – 1	Innføre vedtekt om tilknytningsplikt for større bygg til fjernvarmeanlegg innen konsesjonsområdet til Oplandske Bioenergi AS i Løten sentrum	500 tonn	0	Kommunen	2009
5 – 2	Begrense nydyrking av myr	Se 3-5		Kommunen	2009 →
5 – 3	Etablere forbud mot tomgangkjøring i Løten sentrum			Kommunen	2010
5 – 4	Etablere tilsyn med næringsavfall	10 tonn		Kommunen	2011
5 – 5	Alle vedtak om større tiltak i kommunen skal vurderes i forhold til hvordan tiltaket vil påvirke kommunens klimagassutslipp.			Kommunen	2010 →
5 – 6	Gjennom kommuneplanarbeidet skal det stilles krav til et fleksibelt, framtidsrettet energiøkonomisk system i alle større byggeprosjekter.			Kommunen	2009 →
5 – 7	Gjennomføre trafikkregulerende tiltak som begrenser veksten i transportmengde og bruk av bil.			Kommunen	2010 →
5 – 8	Lokalisering av næringsvirksomhet skal i hovedsak skje i og i tilknytning til eksisterende tettstedsdannelser.			Kommunen	2010 →
5 – 9	Målet om redusert transportarbeid skal være et sentralt premiss ved beslutninger om lokalisering av ulike typer virksomhet.			Kommunen	2010 →
5 – 10	Velge utbyggingsmønster som bidrar til å begrense transportbehovet, ved å prioritere løsninger som gir kortere avstander til service og daglige gjøremål.			Kommunen	2010 →
5 – 11	Begrense spredt boligbygging som ikke bygger opp under grendene.			Kommunen	2010 →
5 – 12	Utnytte mulighetene for høyere tomteutnyttelse innenfor eksisterende tettstedsområder og gangavstand fra kollektivnettet.			Kommunen	2010 →
5 – 13	Innføre bestemmelser (i reguleringsplaner) som hindrer etablering av unødvendig belysning ute.			Kommunen	2010 →
5 - 14	Redusere bestandene av hjortevilt for å øke skogproduksjonen og redusere skogskader	800 tonn		Kommunen / Gerunneie	2009 →
5 - 15	Effektivt jordvern			Kommunen	2010 →

Nr	Tiltak KOMMUNAL ORGANISASJON	CO2-ekv	Kostnad	Gjennomføring	År
6 – 1	Gjennomføre sortering av avfallet innen kommunale virksomheter			Kommunen	2010 →
6 – 2	Vektlegge miljøvennlighet og kort reiseavstand ved innkjøp			Kommunen	2010 →
6 – 3	Kjøp/ leasing av biler med lavt CO2 utslipp eller el-biler			Kommunen	2009 →
6 – 4	Begrense papirforbruket			Kommunen	2010 →
6 – 5	Opplæring i økonomisk kjørestil for kommunens ansatte			Kommunen	2010 →
6 – 6	Miljøsertifisering av hele kommunens organisasjon for å bli en Miljøfyrtårnkommune			Kommunen	2010 →
6 - 7	Begrense omfanget av arbeidsreiser utført med bil; stimulere til bruk av kollektive reisemidler og samkjøring.			Kommunen	2010 →
6 – 8	Skaffe seg oversikt over egne utslipp gjennom årlig miljørapportering.	Se 2-6		Kommunen	2010 →
6 – 9	Bruk av sykkel til jobben			Kommunen	2010 →

Nr	Tiltak SKOLE/BARNEHAGE	CO2-ekv	Kostnad	Gjennomføring	År
7 – 1	Tilbud til alle elever i 6. og 9. trinn om gratis undervisningsdag på Energisenteret på Hunderfossen. Gjennomføres i samarbeid med kommunen.		Busstransport	Eidsiva AS	2010 →
7 – 2	Informasjonsformidling og holdningsskapende arbeid om klimaspørsmål innarbeides i lokale læreplaner.			Kommunen	2010 →
7 – 3	Redusert kopiering av skolemateriell.			Kommunen	2010 →
7 - 4	Sortering av avfall fra skole og barnehagene			Kommunen	2010 →
7 - 5	Redusert tomgangskjøring ved levering og henting			Foreldre / Kommunen	2010 →
7 - 6	Gåbuss – aksjon med premiering av beste skole			Kommunen	2010 →
7 - 7	"Klimakonkurranse" mellom skolene og barnehagene, med premiering			Kommunen	2010 →

Nr	Tiltak KOMMUNALTEKNISK DRIFT	CO2-ekv	Kostnad	Gjennomføring	År
8 – 1	Utskifting av veglysarmatur, styring av veglys. Gjennomføres i samarbeid med Eidsiva AS.			Kommunen	
8 – 2	Energiutnyttning av restavfallsfaksjonen i stede for deponering.			Hias IKS	
8 – 3	Utbygging og sanering av avløpsnettet.			Kommunen	2009-13
8 – 4	Bedre vedlikehold om vinteren (strøing og brøyting) for å redusere småkjøring med bil.	Se 1-7 og 2-6		Kommunen	
8 – 5	Plassere ut flere søppeldunker i Løten sentrum, og sørge for sortering av avfallet.			Kommunen	
8 – 6	Legge til rette for hjemmekompostering av mat- og hageavfall, for å begrense biltransporten til gjenvinningsstasjonene.	5 tonn		Hias IKS	
8 – 7	Etablere bedre ordninger for farlig avfall.			Hias IKS	
8 – 8	Utnytte varmeenergi i avløpsvann.			Hias IKS	

Nr	Tiltak KOMMUNALE BYGG	CO2-ekv	Kostnad	Gjennomføring	År
9 – 1	Utarbeide analyse og plan for enøk-tiltak i kommunale bygg, jfr. kommunal planstrategi vedtatt av kommunestyret den 30.04.08	Se 9-2	40 000.-	Kommunen	2009
9 – 2	Gjennomføre enøk-tiltak i kommunale bygg	300 tonn		Kommunen	2010-13
9 – 3	Utfasing av oljekjele Haugland (3 kommunale leiligheter)			Kommunen	
9 – 4	Kjøp av bio-fjernvarme til kommunale bygg i Løten sentrum, som er tilrettelagt for vannbåren oppvarming med el/ olje.	3000 tonn/år	Ingen – sparer utgifter ved høy el-/ olje-pris.	Kommunen	2009
9 – 5	Konvertering fra el-opppvarming til fjernvarme for div. kommunale bygg i Løten sentrum.	Inngår i 9 – 4	250 000.- til 7,0 mill.	Kommunen	
9 – 6	Bruk av varmepumper kommunale boliger.			Kommunen	